

Davčne novice

Spremembe in novosti 2022 / 1.del

VSEBINA

1. DOHODKI IZ ZAPOSLOTITVE _____	1
2. LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE 2022 IN DAVČNE OLAJŠAVE PRI ODMERI DOHODNINE _____	2
3. DAVČNE OLAJŠAVE 2022 _____	2
3.1. SPLOŠNA OLAJŠAVA _____	2
3.2. OSEBNA OLAJŠAVA _____	2
3.3. POSEBNA OSEBNA OLAJŠAVA _____	3
3.4. POSEBNA OLAJŠAVA ZA VZDRŽEVANE DRUŽINSKE ČLANE _____	3
3.5. POSEBNA OLAJŠAVA ZA VSAKEGA DRUGEGA VZDRŽEVANEGA DRUŽINSKEGA ČLANA _____	3
3.6. OLAJŠAVA ZA PROSTVOLJNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE _____	3
4. DOHODKI IZ ODDAJANJA PREMOŽENJA V NAJEM 2022 _____	3
4.1. DOKONČNA OBDAVČITEV _____	3
4.2. OBDAVČITEV PO DOHODNINSKI LESTVICI _____	3
5. DOHODKI IZ KAPITALA IN KAPITALSKI DOBIČEK 2022 _____	4
6. LETNA DOHODNINA IN NOVE OLAJŠAVE IN OPROSTITVE _____	4

Svetujemo Vam po tel: (040) 509 499

1. DOHODKI IZ ZAPOSLOTITVE

Odprava bonitete za električne avtomobile

Če delodajalec zagotovi delojemalcu osebno motorno vozilo na električni pogon za privatne namene, je vrednost bonitete nič. Predlagamo, da se za že poročana obdobja leta 2022 opravi popravek REK-1 in se boniteta za uporabo električnega avtomobila za zasebne namene odpravi.

Spodbujanje nagrajevanja zaposlenih z delnicami

Če delodajalec delojemalcu zagotovi pravico do nakupa oz. pridobitve delnic ali deležev v delodajalcu ali delodajalcu nadrejeni družbi, je **vrednost bonitete 65 % primerljive tržne cene**, zmanjšane za plačila, ki jih delojemalec plača delodajalcu. Nadrejena družba je družba, ki ima neposredno v lasti večinski delež glasovalnih pravic ali večinski delež v delodajalcu.

Izpolnjeni pogoji za takšno izplačilo:

- delovno razmerje do dneva izvršitve pravice trajalo več kot eno leto in

- za to boniteto se ne uveljavlja ugodnosti v zvezi s plačilom za poslovno uspešnost

Izjema, ki ne more uporabiti takšne obdavčitve je oseba, ki je večinski družbenik (> 10% delež, glasovalne pravice), tudi če je v delovnem razmerju z družbo.

Trenutek obdavčitve nastopi, ko je pravica do nakupa izvršena oz. dan, ko je delojemalec pridobil delnice oz. delež. Če delojemalec odsvoji pravico do nakupa delnic ali deleža, pa se boniteta ugotavlja na dan odsvojitve te pravice.

Višji znesek plačila za poslovno uspešnost neobdavčen in možnost izplačila večkrat letno

Plačilo za poslovno uspešnost je še vedno vezano na kriterij poslovne uspešnosti podjetja in se lahko izplača v denarju ali v ugodnosti v naravi. Pravica do izplačila je opredeljena v kolektivni pogodbi oziroma v splošnem aktu delodajalca. Plačilo za poslovno uspešnost je **lahko izplačano večkrat letno** in ne le enkrat. Delodajalec mora sprejeti sklep.

Višina neobdavčenega dela je tista, ki je ugodnejša za delavca in sicer ali:

- 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji (trenutno 1.923,92 EUR) ali
- 100 % povprečne mesečne plače delavca, vključno z nadomestili plače, izplačanih za zadnjih 12 mesecev pri delodajalcu.

Primeri:

- Če delodajalec izplača poslovno uspešnost 20.12. v tekočem letu (datum izplačila plače za november je 15.12.), se za obdobje določanja povprečja upošteva obdobje november tekočega leta in še 11 mesecev nazaj.

- Če je izplačilo poslovne uspešnosti 5. 11. v tekočem letu (plačilni dan za izplačilo plače pa 15. 11.), se za obdobje določanja povprečja upošteva obdobje
- september tekočega leta in še 11 mesecev za nazaj.
- Če je delavec pri delodajalcu zaposlen krajše obdobje, se pri izračunu povprečja upošteva krajše obdobje, in sicer vse polne mesece zaposlitve, ne glede na to, ali je delavec zaposlen za polni delovni čas ali ne.

Lestvica za odmero dohodnine 2022 in splošna olajšava

v primeru neto letne davčne osnove (v EUR)		znaša dohodnina (v EUR)
Nad	do	
	8.500,00	16 %
8.500,00	25.000,00	1.360,00 +26 % nad 8.500,00
25.000,00	50.000,00	5.650,00 +32 % nad 25.000,00
50.000,00	80.000,00	13.650,00 +39 % nad 50.000,00
80.000,00		25.350,00 +45 % nad 80.000,00

Splošna olajšava za rezidente:

- Za leto 2022 znaša EUR 4.500,
- Za leto 2023 znaša EUR 5.500,
- Za leto 2024 znaša EUR 6.500,
- Od leta 2025 znaša EUR 7.500.

2. LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE 2022 IN DAVČNE OLAJŠAVE PRI ODMERI DOHODNINE

V skladu z določili Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUIF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19 in 39/22) in Pravilnika o določitvi usklajenih zneskov olajšav, enačbe za določitev olajšave in lestvice za odmero dohodnine za leto 2022 (Uradni list RS, št. 41/2022) veljajo za davčno leto 2022 naslednje stopnje dohodnine in olajšave:

v primeru neto letne davčne osnove (v EUR)		znaša dohodnina (v EUR)
nad	do	
	8.755,00	16 %
8.755,00	25.750,00	1.400,80 + 26 % nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50 + 33 % nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00 + 39 % nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40 + 45 % nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno

leto 2022 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

v primeru neto mesečne davčne osnove (v EUR)		znaša dohodnina (v EUR)
nad	do	
	729,58	16 %
729,58	2.145,83	116,73 + 26 % nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96 + 33 % nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08 + 39 % nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53 + 45 % nad 6.180,00

Svetujemo Vam po tel: (040) 509 499

3. DAVČNE OLAJŠAVE 2022

3.1. SPLOŠNA OLAJŠAVA

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2022:

če znaša skupni dohodek (v EUR)		znaša splošna olajšava (v EUR)
nad	do	
	13.716,33	4.500,00 + (19.261,43 - 1,40427 x skupni dohodek)
13.716,33		4.500,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v eurih		znaša splošna olajšava (v EUR)
nad	do	
	1.143,03	375,00 + (1.605,12 - 1,40427 x bruto dohodek)
1.143,03		375,00

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca), se davčna osnova zmanjša za 375,00 eura.

3.2. OSEBNA OLAJŠAVA

namen	letna olajšava (v EUR)	mesečna olajšava (v EUR)
invalid s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezancu po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezancu, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite,	1.500,00	125,00

3.3. POSEBNA OSEBNA OLAJŠAVA

Za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500,00 eura.

www.TaxSlovenia.com

3.4. POSEBNA OLAJŠAVA ZA VZDRŽEVANE DRUŽINSKE ČLANE

namen	letna olajšava (v EUR)	mesečna olajšava (v EUR)
za 1. vzdrževanega otroka	2.510,03	209,17
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.094,90 2.728,72 4.551,10	757,91
za 2. vzdrževanega otroka	6.373,48	227,39
za 3. vzdrževanega otroka	8.195,86	379,26
za 4. vzdrževanega otroka	2.510,03	531,12
za 5. vzdrževanega otroka	9.094,90	682,99

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.822,38 eura (mesečno za 151,87 eura) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

3.5. POSEBNA OLAJŠAVA ZA VSAKEGA DRUGEGA VZDRŽEVANEGA DRUŽINSKEGA ČLANA

letna olajšava (v EUR)	mesečna olajšava (v EUR)
2.510,03	209,17

3.6. OLAJŠAVA ZA PROSTOVOLJNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Največ do zneska premije, ki je enak 24 % obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovanca oziroma 5,844 % pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 eurov letno.

4. DOHODKI IZ ODDAJANJA PREMOŽENJA V NAJEM 2022

Davčni zavezanec se lahko odloči, ali bo dohodke iz oddajanja premoženja v najem in dohodke iz kapitala vključil v svojo letno dohodninsko obdavčitev po progresivni lestvici ali jih obdavči z dokončnim davkom 25%.

4.1. DOKONČNA OBDAVČITEV

Znižanje odstotka normiranih stroškov in znižanje davčne stopnje na 25%

V vezi odmere davka od dohodka iz oddajanja premoženja v najem se spreminja naslednje:

	do 31.12.2021	od 01.01.2022
Normirani stroški	15%	10%
Dokončna davčna stopnja	27,5%	15%

Primer znižanja obdavčitve:

Če znašajo dohodki iz oddajanja v najem 6.000 EUR na leto, je obdavčitev naslednja:

- Za leto 2021 znaša dokončni davek 1.402,50 EUR
- Za leto 2022 znaša dokončni davek 810,00 EUR, oziroma kar 42% znižanje glede na predhodno leto.

4.2. OBDAVČITEV PO DOHODNINSKI LESTVICI

Tisti davčni zavezanci, ki imajo glavni letni dohodek sestavljen iz dohodkov iz oddajanja premoženja v najem ali dohodkov iz kapitala in nimajo »običajnega« dohodka iz zaposlitve, se bodo odločili za sintetično obdavčitev, saj v tem primeru lahko uporabijo tudi splošno olajšavo, seniorsko olajšavo, olajšavo za vzdrževane družinske člane ipd. in obdavčitev po dohodninski lestvici.

Primer:

Primerjava med sintetično in dokončno obdavčitvijo dohodkov iz oddajanja premoženja v najem:

Davčni zavezanec oddaja 3 stanovanja po 6.000,00 EUR letno v najem po stanovanju in celotni dohodek iz oddajanja v najem letno je 18.000 EUR. To je edini letni dohodek davčnega zavezanca na leto.

Obdavčitev po dohodninski lestvici:

Bruto dohodek: 18.000 EUR
Splošna olajšava*: 4.500 EUR
Olajšava za 1 otroka: 2.437 EUR
Dohodnina: 2.026 EUR

Lahko se upošteva še seniorska olajšava, olajšava za vzdrževane družinske člane itd.

Dokončna obdavčitev:

Bruto dohodek: 18.000 EUR
Normirni stroški: 1.800 EUR
Dokončni davek: 2.430 EUR

Davčni zavezanec ima čas za odločitev o vrsti obdavčitve do vložitve ugovora zoper informativni izračun dohodnine.

Če pa davčni zavezanec ne prejme informativnega izračuna dohodnine, potem ima čas za odločitev do 31.07.

naslednjega leta, ko je rok za vložitev napovedi za odmero dohodnine.

Prvič bodo davčni zavezanci lahko uveljavljali to odločitev o načinu obdavčitve v letu 2023 za leto 2022.

5. DOHODKI IZ KAPITALA IN KAPITALSKI DOBIČEK 2022

Lastni deleži ali delnice

Izplačana vrednost delnic ali deležev v primeru odsvojitve delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe se ne šteje več za izplačilo dividende.

Znižanje stopnje obdavčitve iz 27,5% na 25%.

Vsi dohodki iz kapitala (obresti, dividende) se od 01.01.2022 obdavčijo po 25% davčni stopnji.

Za kapitalski dobiček ob odsvojitvi nepremičnine ali kapitalskih deležev velja, da je osnovna davčna stopnja 25%, vendar je po 15 letih lastništva neobdavčeno:

lastništvo kapitala	2021	2022
< 5 let	27,50%	25%
5-10 let	20%	20%
10-15 let	15%	15%
15-20 let	10%	Neobdavčeno
> 20 let	Neobdavčeno	Neobdavčeno

6. LETNA DOHODNINA IN NOVE OLAJŠAVE IN OPROSTITVE

Naslednje nove olajšave za letno dohodnino se uvajajo s 01.01.2022:

1. **Seniorska olajšava 1.500 EUR:** olajšava za rezidente po dopolnjenem 70. letu starosti;
2. olajšava za **prostovoljno opravljanje nalog zaščite**, reševanja in pomoči **1.500 EUR**; olajšava za rezidenta, ki v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči nepretrgoma najmanj deset
3. let in ga upravni organ, pristojen za zaščito, reševanje in pomoč, vodi v evidenci
4. Olajšava za **status dijaka ali študenta** ostaja na višini **3.500 EUR**.

Na novo se določa **oprostitvev plačila dohodnine** za navedene prejemke:

- od **družinske pokojnine** po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- **izplačila** predšolskim otrokom, učencem, dijakom oziroma študentom iz **šolskega sklada**, ki je ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja

Možnost medletne spremembe stopnje akontacije dohodnine od pokojnine oziroma poklicne pokojnine, ki jo izplačuje delodajalec, ki ni glavni delodajalec

Upokojenci, ki prejemajo del pokojnine iz pretekle zaposlitve v tujini, kar pa predstavlja manjši del kot pokojnina, ki jo pridobijo od ZPIZ, so morali doslej plačevati medletno 25% akontacijo dohodnine, četudi je bilo jasno že vnaprej, da bodo ob koncu leta celotno akontacijo dohodnine dobili povrnjeno.

Z novelo Zakona o dohodnini se popravlja to neskladje tako, da se uvaja možnost rezidenta, da se sam odloči o višini odmere akontacije dohodnine. Davčni zavezanec mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, ali ocenjuje, da bi bilo najbolj primerna medletna odmera akontacije dohodnine za pokojnine iz obveznega PIZ ali od poklicne pokojnine, ki ga izplačuje delodajalec, ki ni glavni delodajalec:

- po stopnji, ki je višja od 25 % (največ do 45 %), ali
- po stopnji, ki je nižja od 25 % (najmanj 1 %), ali
- se akontacija dohodnine ne izračuna in ne plača.

Davčni organ izda davčnemu zavezancu **potrdilo** o spremembi stopnje akontacije dohodnine oziroma da se akontacije dohodnine ne izračuna in ne plača. Potrdilo velja za obdobje davčnega leta. V tem času lahko davčni zavezanec zahteva spremembo potrdila ali ga prekliče. Obrazci obvestila o spremembi stopnje akontacije dohodnine, obvestila o spremembi potrdila in obvestila o preklicu potrdila so objavljeni na eDavkih.

Zavezanec, ki dosega pokojnino iz tujine, bo odločitev o stopnji akontacije dohodnine navedel v predpisanem obrazcu napovedi za odmero akontacije dohodnine od pokojnine (DOHZAP1A).

Kontaktna oseba:

Mateja Babič, LL.M.

davčna svetovalka

Tel.: (040) 509 499

Fax: (04) 235 09 92

E-Mail: mateja@taxslovenia.com